

NKK Avlsråds kurs 2026

Norsk Kennel klubb samlet i januar rundt 120 deltakere fra raseklubber og forbund. Fra Avlsrådet i NBK deltok Cecilie K. Knutsen og Ingeborg Carlsson. Flere av presentasjonene kan man også finne på NKK sine hjemmesider. Direkte lenke til dette kan dere finne på Norsk Boxerklubb sin medlemsside på Facebook. Kurset bød på et bredt spekter av foredrag knyttet til helse, genetikk, avls strategi og det nye lovverket som vil forme fremtidens hundeavl. Her følger et referat av helgens foredrag.

Program lørdag:

1. Raseforvaltning og arbeid i rasen. Presentert av Wenche Lagmo:

Lørdagens kurs startet med Wenche, som per dags dato er President i FCI Welfare and Health Committee. Hun åpnet kurset med å tydeliggjøre hvordan raser forvaltes internasjonalt og nasjonalt. Det øverste ansvaret ligger hos internasjonale og nasjonale myndigheters reguleringer. Etterfulgt av rasenes hjemland, de eier rasen og har det avgjørende ordet på rasestandard. For Boxer er dette Tyskland. Deretter lå FCI, dette er den øverste internasjonale myndigheten. De godkjenner raser, koordinere regelverk for utstillinger og aktiviteter på tvers av landegrenser. Etter dette har vi nasjonale kennelklubber. De administrerer rasene, utvikler stamtavler og registrerer. De sørger også for at nasjonale og FCI regler følges. Nederst i kartet ligger Raseklubber.

I Norge har NKK delegert raseforvaltningen til raseklubbene, men ansvaret ligger fortsatt hos NKK. De viktigste oppgavene for raseklubbene er å utarbeide avlsprogrammer og gode strategier, veilede oppdrettere samt arrangere rasespesifikke aktiviteter.

Organisasjonskart for raseforvaltning

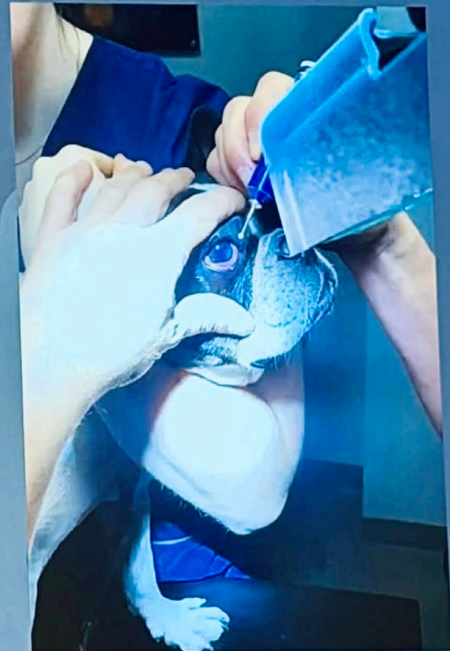

2. Øyelysing. Presentert av Ernst Otto Ropstad:

Ernst Otto presenterte den oppdaterte ECVO-attesten og viste hvilke detaljer som nå er forandret fra den gamle attesten. Det er veldig mange raser som øyelyser for arvelige lidelser. Det ble presentert flere øyesykdommer. Eksempler: ekstra øyehår, tørre øyne, linselukasjon, grå stær, glaukom, colli eye anomaly, SCCED. Boxer ble nevnt som en av rasene med risiko for SCCED (hornhinnesår, boxerulkus), selv om dette ikke er arvelig og derfor ikke registreres i ECVO.

SCCED (Spontaneous Chronic Corneal Epithelial Defect)

- Synonymer: boxerulkus, basalmembrandystrofi, indolent sår mm
- Middeladrende-eldre hunder
- Mange ulike raser; Fransk Bulldog, Staffordshire Bullterrier, Boxer, Corgi, Samojed, Labrador ++++++
- Smertefullt, ofte gjentatte episoder, ofte langvarig og relativt kostbar behandling
- Ingen registrering i ECVO

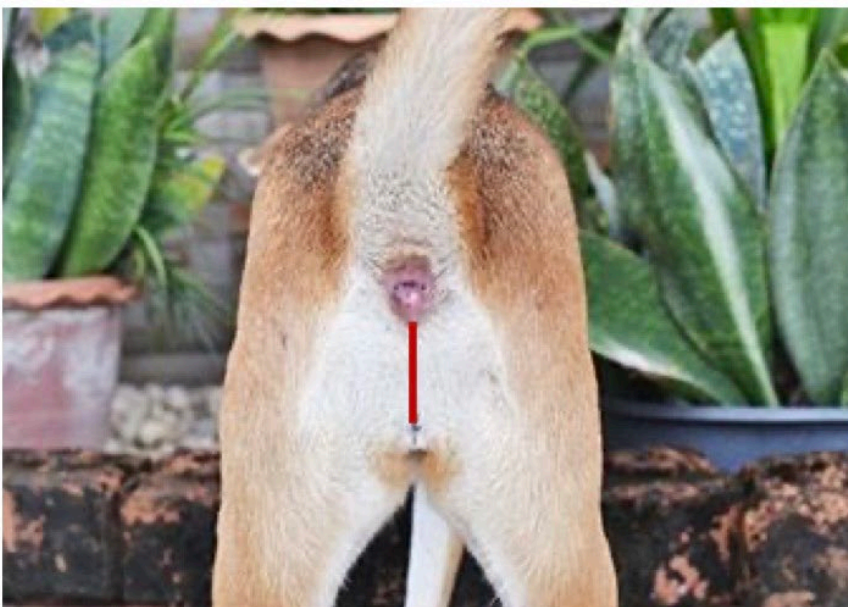
3. Genetikk og helse. Presentert av Dag Andre Nymoen:

Dag er spesialingeniør ved medisinsk genetikk på Oslo universitetssjukehus. Han viste frem genetiske flaskehalser som gjelder for alle raser. Som at få tamme ulver har skapt dagens hunder. Starten på spesifikke raser, bunner i få individer. Avl på eksteriør og prøver med stenge og krav gjør at mindre deler av populasjonen er i avl. Hunder er den arts gruppen som har flest genetiske sykdommer blant tamme dyr. Det ble vist til en studie på Golden retriever hvor de med høy innavlsgrad ga mindre kull. De med høyere innavlsgrad hadde også høyere risiko for sykdom og veterinærbesøk.

4. Avlsarbeid i Norsk Elghundklubber Forbund. Presentert av Camilla Repshus:

Norsk Elghund klubbers forbund er blant de første i Norge til å få ferdig sine avlsprogram. De presenterte sitt arbeid med avlsprogrammene og en omfattende database som gir oppdrettere verdifull innsikt. Flere av tiltakene de har innført er allerede tiltak NBK har, som publisering av valper, krav om kjent HD status og matadorgrense på avl. De har hatt tilgang til Pyramdion som nå samarbeider med DyreID og NKK for å få ut sanntids statistikk på rasen. Dette er en ekstra tjeneste som det hadde vært ønskelig at alle raser hadde tilgang på igjennom NKK, per nå er dette en veldig kostbar tjeneste.

«Strengen» - et praktisk tips

- Vertikal hard streng mellom anus og vulva
- Er stram (som en skjelett-del)
- Mykner under løpetiden og er løs under eggløsning.
- Paring ikke mulig før denne er myk/løs
- Etter løpetid – hardner den igjen
- Drektig – forblir myk
- Individuelle forskjeller

5. Ny rutine for å søke om helsekrav og frivillig registrering. Presentert av NKK's sekretariat:

I februar 2025 ble Sunnhetsutvalget lagt ned. En del av Sunnhetsutvalget sine tidligere oppgaver, blir nå gjort av NKK sitt sekretariat og det er de som nå blant annet behandler og innfører sentrale helsekrav. Det er viktig at klubben setter en dato på innføringen av krav, enten 1 januar eller 1 juli. Søknad sendes til helse@nkk.no. Saksbehandling går fortløpende.

6. DNA-testing. Presentert av NKK's sekretariat:

Resultatene av DNA- tester dels inn i: fri, bærer og affisert. Er en hund «bærer» av et gen, kan den kun kombineres i avl med en hund som er «fri». For registrering av DNA-tester i DogWeb må sykdommen være et stort klinisk problem for hunden eller man må vise at man ønsker å kartlegge andelen med risiko i populasjonen. Det er mulig å innføre frivillig sentral registrering i DogWeb. Dette gjøres med et styrevedtak i raseklubben. NKK vil da åpne for registrering av DNA-testen i

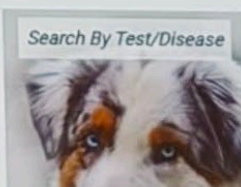
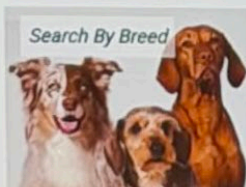
Ønsker raseklubben en DNA-test registrert i DogWeb?

- 1) Kartlegg problemet
 - antatt forekomst av sykdommen, alvorlighetsgrad
- 2) Er sykdommen klinisk relevant for rasen?
- 3) Er sykdommen autosomal recessiv nedarvet?
- 4) Finnes det en tilgjengelig test?
- 5) Finnes det et laboratorium som kjører testen?
- 6) Testes det på riktig gen og riktig mutasjon for rasen?

Harmonization of
Genetic Testing
for Dogs

HQTD - Quality Testing Database

→ <https://dogwellnet.com>

DogWeb. Det er også mulig å innføre sentrale krav. For å få det innført må klubbene dokumentere kravet med et årsmøtevedtak. Sentrale krav er krav for å få avkom registrert i DogWeb.

Ikke alle DNA-tester som tilbys, er egnet til bruk i avlsprogram. Tester skal være pålitelige, relevante og brukes på riktig måte. På NKK sine hjemmesider kan man finne liste over hvilke DNA-tester som er tilgjengelig på rasen. Per i dag er det ingen DNA- tester tilgjengelig for Boxer i Norge.

7. Radiologens perspektiv på arvelige tilstander hos hunder. Presentert av Hege Kippenes Skogmo

Hege viste eksempler av bildediagnostikk av arvelige lidelser med tydelige rasedisposisjoner. Noen var arvelige, men ikke relatert til utseende som urinstein hos Dalmatiner og tarmsykdom hos Lundehund. (Hyppig også hos Yorkshire terrier og softcoated wheaten terrier)

Hun viste til at noen lidelser var arvelige med rasedisposisjoner og multifaktoriell årsak: AD, LS og LVT. Vi ble forklart at de hadde laget strengere vurderingskriterier på AD. Flere hunder får derfor diagnose 3 nå.

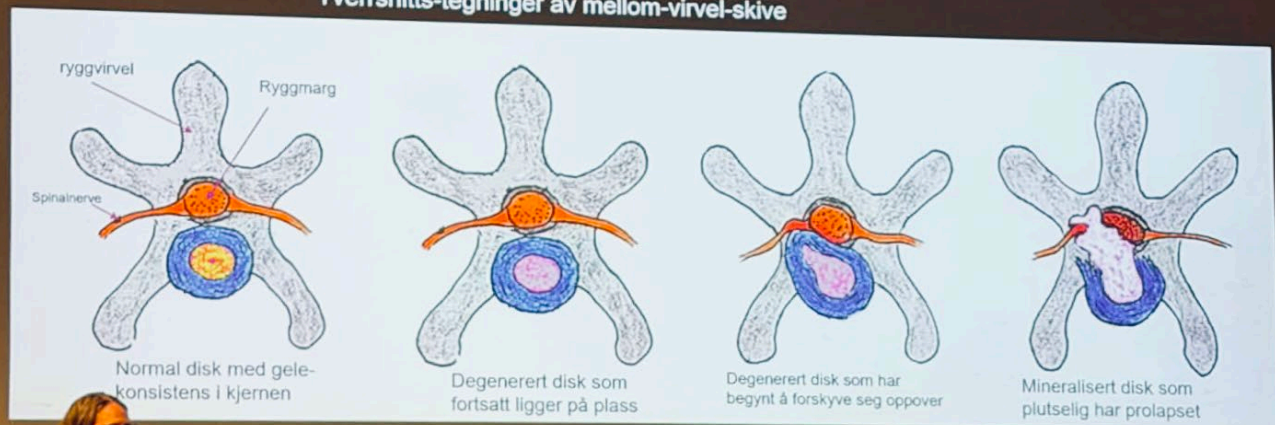
Noen lidelser var direkte relatert til avl på et spesifikt utseende. Frambensbrudd, dvs brukne frembein ved minimalt traume der tilhelning er komplisert på grunn av dårlig blodforsyning, sees hos Italiensk Mynde.

Akutt diskprolaps med mineralisert materiale (gir lammelser i bakbein), dvergvekst, krokete bein og «Short Ulna» er 4 lidelser om kan kobles til to gener som koder for vekstfaktor. De ligger på kromosom 12 og 18. De med retrogen i kromosom 12 gir kraftig økt risiko for disk prolaps og korter knokler. De med retrogen i kromosom 18 gir misdannelser av knokler og svært korte, krokete og buede bein. Raser utsatt for retrogen på kromosom 12 er: Beagle, Cavalier King Charles Spaniel, Clumber Spaniel, Dachshund (hos denne rasen sees alvorlig diskprolaps hos 18-25 % av hundene), Cocker Spaniel og Fransk Bulldog. Raser som er utsatt for retrogen på kromosom 18 er: Dachs hund, Dandie Dinmont Terrier, Welsh Corgi (Pembrole og

Eksempler på tilstander/lidelser direkte relatert til avl på spesifikt utseende/konformasjon

Disk degenerasjon og disk-sykdom/diskprolaps

Tverrsnittstegninger av mellomvirvelskive

Lånt og modifisert fra: <https://bowwowinsurance.com.au/pet-care/diseases-conditions/intervertebral-disc-disease-ivdd-in-dogs>

Cardigan), Skye terrier, Basset Hound, Pekinges, Coton de Tulea, Bichon Havanais, Shih Tzu, Bichon Frise, Chihuahua, Maltes og Scottish Terrier.

Fortykket bløt gane/BOAS var et tema på kurset. Vi ble vist bilder av skaller som var for korte. Dette gjør at luktsenteret i hjernen blir for lite og feilplassert. Lillehjernen får for liten plass og klemmes ut. På eksemplene så vi Cavalier King Charles Spaniel, blandings hunder på 2 og 4 kilo, Chihuahua, Pomeranian og Yorkshire Terrier. De med kort nese er i risikozonen for å få fortykket bløt gane. Vi ble vist eksempler fra Fransk Bulldog, Engelsk Bulldog og Mops og en video som viste hvor trangt det var i luftveien på en Fransk Bulldog.

8. Atopi. Presentert av Marie Innerå

Atopi er en arvelig allergi som gir defekte hudbarrierer. Dette vises med symptomer som kløe, gjentagende betennelse i huden, rødme i huden, allergisk ørebetennelse og forandret adferd. Det kan også være symptomer fra mage og tarm som, luft, oppkast, diaré, sensitiv mage og nedsatt appetitt. Ikke alle hunder har alle symptomer. En rekke studier har blitt gjort på sykdommen, men det er en kompleks sykdom som er vanskelig å kartlegge og behandle. Det finnes ingen gentest for sykdommen, da det er flere gener som er årsaker til sykdommen. De har også funnet at det ikke er samme genmutasjon på alle raser. Det er stor variasjon i raser, symptomene er ulike symptomer på ulike raser og man ser ulik respons på behandling hos ulike raser. Det er økt risiko på enkelte raser, økt risiko på enkelte linjer og stor geografisk variasjon i rasene.

Atopi hos hund

Avlsmessige hensyn

Hvordan redusere forekomst av en sykdom det ikke finnes en gentest for ?

- **Oppdrettere**
 - Atopi i linjene → iverksette avlsmessige tiltak
 - Anerkjenn problemet – åpenhet om utfordringer
 - Unngå avl på hunder med atopi og deres nære slektninger
 - Hardt belastede raser : avl etter 3 år !
 - **Genetisk bredde – Ikke kun fokus på det som kan testes for**
 - Frys genmateriale for framtiden
- **Veterinærer**
 - Snakke samme språk
 - Identifisere risikoindivider tidlig
 - Kunnskap og fokus som for HD

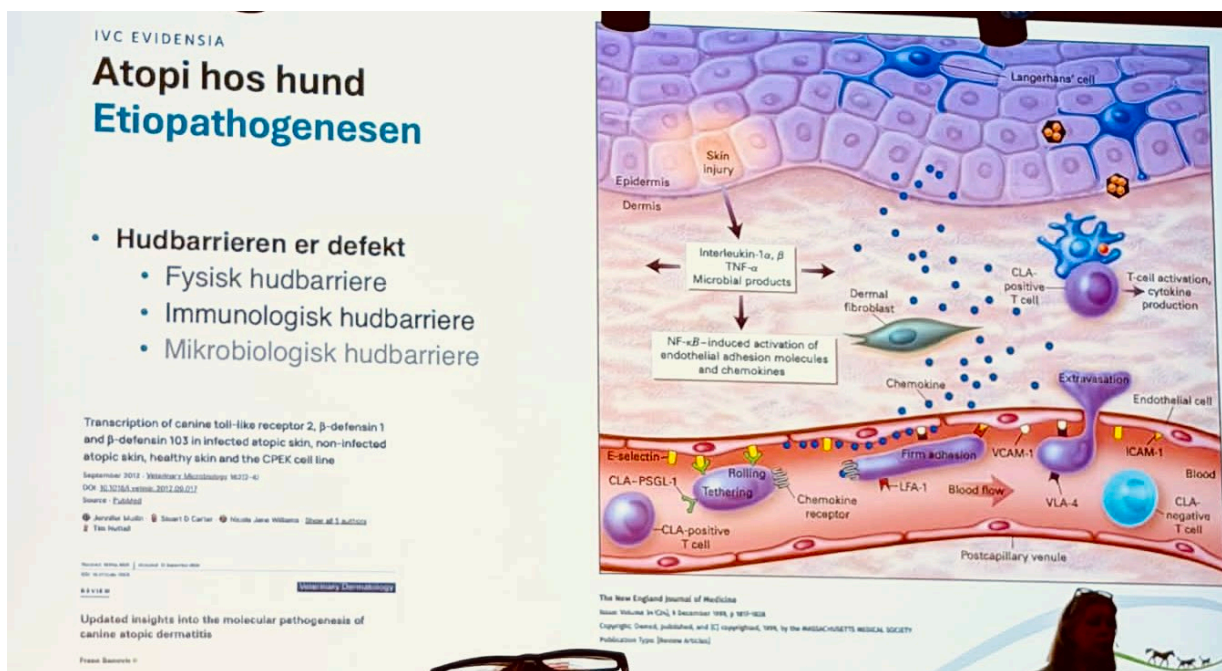
Om begge foreldrene har Atopi er det 65 % risiko for at valpene får det. Om en av foreldrene har Atopi er det 21-57 % risiko for at valpene får det. Om ingen av foreldrene har Atopi er det fortsatt en 11 % risiko for at valpene får Atopi.

Sykdommen synes ikke i valpekassa og normalt sees symptomene først når hundene er mellom 1-3 år. Symptomene forverres fra år til år.

For å stille en atopidiagnose må hunden ha gjentakende symptomer, utført allergiutredning og utelukke andre sykdommer. Andre kriterier er at hunden er under 3 år. Atopi kan ikke kureres og hunden må leve hele livet som atopiker.

Raser som globalt er utsatt for Atopi er: Fransk Bulldog, Boxer, Schäferhund, Jack Russell Terrier, West Highland White Terrier, Staffordshire Bull Terrier, Retriever og Spaniel rasene.

Hva kan gjøres for å redusere sykdommen: Iverksette avlsmessige tiltak ved Atopi i linjene. Anerkjenn problemet. Unngå avl på hunder som har Atopi og nære slektninger. For hardt belastede raser bør man unngå avl på hunder under 3 år.

9. NKK's grunnlagsplattform og strategiarbeid for perioden 2026-2030.

Presentert av Ingvild Bretten Berg

Generalsekretær Ingvild Brette Berg presenterte NKKs nye data grunnlag fra en omfattende undersøkelse sendt til klubber og forbund. Resultatene gir organisasjonen bedre innsikt i aktivitetsnivå, ressursbruk og utfordringer. Noe som

Styremedlemmene er godt voksne

vil forme fremtidens strategiske prioriteringer.

De yngste
styremedlemmene er
flest i aldersgruppen
31-40 år

De eldste
styremedlemmene er
flest i aldersgruppen
61-70 år

Program søndag:

10.Sunn hundeavl i dagens samfunn. Presentert av Astrid Indrebø

NKK sprer informasjon og deltar i flere forskningsprosjekter. De har flere veterinærer ansatt enn noen annen kennelklubb. Samarbeider med flere vitenskapelige institusjoner i inn- og utland.

Avlsprogrammene skal ivareta NKK's gjeldene regelverk og raseklubbenes faglige bidrag, innenfor rammene satt i den kommende forskriften om hundeavl fra Mattilsynet. Tidligere Innavlsgrad i DogWeb heter nå: Innavlsøkning (5 gen.) Avlsregler må ikke utelukke mer enn halvparten av populasjonen. For stort fokus på enkelt helseproblemer kan være

skadelig for rasen. Det er åpenbart utfordringer hos en del raser, like åpenbart finnes det mange helseutfordringer hos uregistrerte og blandingshunder. Klubber og avlsråd må arbeide for inkludering, kommunikasjon og opplysning.

11.Avlsprogrammer. Presentert av Frida Gulbrandsen

Hundeavlsforskriften vil stille krav om at avlsorganisasjoner og raseklubber har avlsprogrammer for samtlige raser de organiserer avl av. Alle oppdrettere skal følge avlsprogrammet for rasen. Oppdrettere som ikke følger Avlsprogrammene, kan få sanksjoner.

Oppdrettere skal ha avlsplaner i samsvar med programmet. De skal ha oppdretter journal. (mye av dette registers allerede i DogWeb), de skal ha velferdsplan for tisper i avl og valper. Avlsprogrammene skal fastsette hvilken kompetanse som

kreves, hvilke tester som skal utføres, hvilke arvelige og belastende egenskaper som ikke kan brukes i avl og i hvilke kombinasjoner det kan brukes med hvilke grader eller former. Det vil være krav om begrensning av innavlsgrad. Raseklubbene må sikre gode, konkrete og tidsbestemte avlsmål for populasjonen.

Avlsprogrammene vil ha en generell del og en rasespesifikk del.

Generell del:

- NKKs etiske grunnregler for avl og oppdrett.
- NKKs avlsstrategi og enkelte elementer fra registreringsreglene.
- Overordnede råd og retningslinjer som gjelder alle.
- Øyelyserenes anbefaling.
- Anbefaling for enkelte andre diagnoser som det ikke finnes screeningprogrammer for, men som kan stilles basert på kliniske tegn.
- Veileder for overvåking av genetisk variasjon og tiltak.

Rasespesifikk del:

- Skal være som en nettside, ikke et pdf-dokument.
- Den skal vise oppdatert statistikk for rasen, avlsmål og prioriterte tiltak.
- Utfordringer som skal overvåkes.
- Krav og anbefalinger (kun krav som har betydning for hundens helse og velferd).
- Regler for øvrige helseutfordringer skal fremkomme.
- Sammenfatning om helsesituasjonen i rasen basert på tilgjengelig informasjon.
- Sammenfatning om populasjon/genetisk variasjon.
- Sammenfatning om adferd.

12. Den sanne innavlsgraden. Presentert av Per Arne Flatberg

Per Arne presenterte The Irish Wolfhound Database hvor de har stamtavler på ca. 98 % av alle irske ulvehunder som har levd. Den drives av flere på tvers av landegrenser. For å vite innavlsgrad må man ha oversikt over minst 10 generasjoner. NKK har et gjennomsnitt for alle raser på 2,5 % (5 generasjoner), de ønsker at man unngår 6,25 % (5 generasjoner) og har forbud på 12,5 % (5 generasjoner).

SKK anbefaler å ikke ha høyere enn 6,25 % (5 generasjoner) og The KC anbefaler lavere enn gjennomsnittet i rasen.

Flatberg fortalte om en interessant genetisk flaskehals som gjaldt mellomstore og store raser under 2. verdenskrig. På grunn av krigen hadde ikke folk råd til å holde mellomstore og store hunder som ikke var i arbeid. Dette førte til at flere raser i dag er basert på få individer etter 2. verdenskrig. Boxer er en av de få mellomstore og store rasene som ikke fikk en flaskehals under 2. verdenskrig da de ble brukt som tjenestehund. Lav eller høy innavlsgrad styres av valgene gjort i de siste 10 generasjonene.

Viktig å gjenkjenne fremtidige flaskehalser.

Hva har flaskehalsene felles?

- Svært få til ingen viser sin innflytelse i en ti generasjoners stamtavle
- Antall visninger i den totale stamtavlen øker for hver generasjon som går
- Innflytelsen til de viktigste øker ikke dramatisk
- Alle var sentrale avlsdyr da populasjonen endret seg dramatisk
- Danner store deler av bakgrunnsinnavlen i rasen

13. Krysningsprosjekter i SKK. Presentert av Helena Skarp

Svensk Kennel Klubb har et internasjonalt arbeid med å vise frem/løfte opp hunder som er med i krysningsprosjekt.

Skarp viste til at det er veldig viktig med Informasjon og inkludering av oppdrettere og eiere på et tidlig stadium, når man planlegger et kryssingsprosjekt.

Eksteriøregenskaper er generelt sett lettere å få tilbake, enn mentalitet og funksjon. Sverige har et eget dispensasjons register, X registrert. De ønsker heller flere varianter fremfor nye raser.

14. Den nye hundevelfærdslovgiving i Danmark. Presentert av Mikael Tranholm

Den nye hundeloven i Danmark har betydning både for Dansk Kennel Klub og utenfor. Det er et stort fokus på dyrevelferd blant folk, fra politikere og fra dyrevelferdsorganisasjoner. DKK tok derfor initiativ til ny lov for å unngå situasjoner som man ser i Norge med King Charles Spaniel og i Nederland med flere kortsnutede raser. Det er regler på hvordan hunder kan bli løftet og fremvist på utstilling. Alle lover som omhandler hunder i Danmark, kan man finne på Dansk Kennel Klub sine nettsider. I Danmark er 1/3 av avl på hunder organisert innen DKK mens 2/3 av avlen ikke er organisert der. Lovverket inneholder etiske regler, krav til hunder i avl, begrensning av parring på nært beslektede hunder, aldersgrenser og

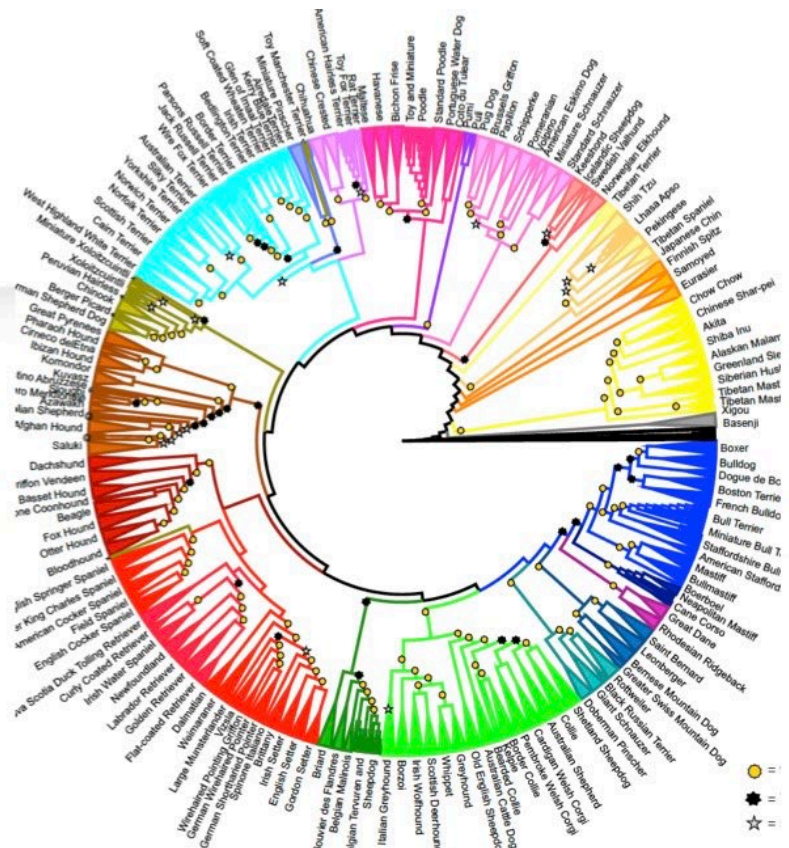
hviletid, parring og fødsler. Loven er i samsvar med de nye reglene fra EU. Flere raser er pålagt HD- og AD-røntgen. En av de nye danske reglene, er et HD C kun kan brukes i kombinasjon med HD A. Det er ikke mulig å registrere avkom etter HD D eller HD E i DKK. Hunder med AD 2 og 3 kan ikke brukes i avl. Loven gjelder for alle hunder, ikke bare de som registreres i DKK. Endringer i loven kan gjøres hvert 3 år. Loven har gjort at de kan sette krav til avlsdyr og unngå forbud av raser.

15. Krysningsprosjekt sett fra raseklubbene side. Presentert av BFF Berner

Sennen

Berner Sennen presenterte sitt påbegynte krysningsprosjekt, utløst av alvorlige helseutfordringer, Matador avl, dårlig fertilitet og høy forekomst av keisersnitt (39,2 %). De har kartlagt hvordan rasene er beslektet med hverandre for å finne de beste rasene å bruke i prosjektet. De beregner innavlsøkning på 6 generasjoner og det er ikke tillatt å bruke over 1,5 %. Før de begynner med prosjektet, skal de lage samarbeidsavtaler med ønskede raseklubber, ferdigstille klubbens retningslinjer for kryssingsavl og ferdigstille avlsprogrammet med NKK

Dendrogram that displays the genetic relationships among the breeds

16.Regler om hundeavl og dyrevelferd. Presentert av Nina Brogeland Lacche og Bjørnar Stavenes

Regler om avlsprogram

- sikre at oppdrettere overholder forskrifta
- mer konkrete vilkår for bruk av hunder i avl
- krav til helseundersøkelsene
- deling og bruk av helseopplysninger
- innavlsgrad og avlsmål
- håndheving overfor oppdretterne

21

Søndagens kurs ble avsluttet med et foredrag fra Mattilsynet angående nytt lovverk i Norge (Dyrevelferdsloven) og nytt lovverk i EU. Dyrevelferdsloven gir grunnregler om avl og annet som omhandler dyr. Den er rettet mot alle som påvirker dyrevelferden og gir dyr egenverdi. Det vil være påbud om å behandle dyr godt og beskytte dem mot fare for unødvendige belastning. Den vil sikre nødvendig kompetanse og påbud om godt

levemiljø. Sørge for godt tilsyn og stell. Det vil være spesielle regler som omhandler avl. Den skal beskytte avkom mot å bli født med arvelige unødige belastninger.

Regler som vil gjelde alle oppdrettere:

- Bidra til flest mulig hunder med genetisk forutsetninger for god velferd.
- Forebygge tilfeldig, uønsket og ulovlig avl
- Ha kompetanse om avl og egne hunder
- Bruke hunder som oppfyller vilkårene for avl
- Sørge for helseundersøkelser hos veterinær
- Ha avls- og velferdsplan.
- Føre oppdretterjournal og ha dokumentasjon
- Gi tisper og valper god velferd.

Vilkår for at hunder kan brukes i avl:

- ID merket
- Undersøkt av veterinær i løpet av de siste 8 mnd.
- Ikke fare for at avkom arver unødvendig belastende sykdom og andre belastende egenskaper.

- De skal ikke være operert for korrigering av arvelige feil.
- Ikke være i nær slekt
- De skal parer naturlig.

Spesielle vilkår for tisper:

- Ikke yngre enn 18 mnd.
- Ikke eldre enn 7 år uten tidligere valpekull
- Ikke eldre enn 9 år med tidligere valpekull
- Minst 12 mnd. hviletid mellom valpekull
- Maks 4 kull i løpet av livet
- Maks 2 keisersnitt.
- Ikke fare for unødige belastning ved parring, drektighet eller fødsel.
- Skal ikke insemineres uten god grunn. Eksempel på god grunn: lang reise vei, hannhunder ikke lever lenger.

Valpene skal være sammen med tisper i 8 uker. Det vil være særlige regler om godt levested og stell. De skal sosialiseres.

Oppdrettere som ikke er organisert, må følge samme regelverk. De må føre oppdretterjournal, avlsplan med innhold som avlsprogram og gi stamtavler for hver hund.

Loven ligger til behandling hos Landbruks- og matdepartementet siden 2023 i påvente av ny forordning fra EU.

EU sin forordning vil gjennomføres som EØS-regler i Norge med tilhørende nasjonale regler. EU sin forordning hindrer ikke for strengere nasjonale regler. Det vil

Fra forordningen - bare for større oppdrettere

- **oppdrettere med flere enn to kull i kalenderåret**

- årlig besøk av veterinær for velferdsrådgivning
- mer detaljerte regler om vann, fôr, oppstalling og helse

- **oppdrettere med flere enn fem kull i kalenderåret eller med flere enn fem tisper/hunnkatter**

- tillatelse til å drive oppdrett fra Mattilsynet
- inspiseres av Mattilsynet
- på ei liste publisert av Mattilsynet

være nokså lik for hunder og katter. Det vil være en egen del angående velferd og påbud om sporbarhet.

Første forslag kom inn til EU i 2023 og forventet fastsatt våren 2026. Den trer ikke i kraft før 2028.

Det er grunnleggende regler for alle oppdrettere og tilleggsregler for større oppdrettere.

Alle oppdrettere må:

- Melde oppdrett til Mattilsynet.
- Ha avls strategier for å unngå avkom med skadelige egenskaper.
- Bruke avlsdyr uten overdrevne trekk som gir høy risiko for skadelig effekter.
- Ikke drive innavl.
- Bruke egnede tisper.
- Gi dyrene nok vann og fôr.
- Gi dyrene et godt levested.
- Ikke bruke bur.

Oppdrettere med flere enn to kull i kalenderåret må også:

- Ha årlig besøk av veterinær for velferdsrådgivning.
- Har mer detaljerte regler om vann, fôring, oppstalling og helse.

Oppdrettere med flere enn 5 kull i kalenderåret eller har flere enn 5 avlstisper må også:

- Ha tillatelse fra Mattilsynet for å drive oppdrett.
- Bli inspisert av Mattilsynet.
- Er på en liste publisert av Mattilsynet.

Avlsrådskurset 2026 ga både faglig oppdateringer og innsikt i et lovverk i endring. Det var tydelig gjennom alle foredragene at fremtidens avlsarbeid vil kreve bred kompetanse, god dokumentasjon og et sterkt fokus på genetisk variasjon og dyrevelferd.

Mvh Cecilie K. Knutsen og Ingeborg Carlsson, Avlsrådet

